

Ruta Iberica

Verslag van een fietsreis van
Lissabon naar Pamplona
15 mei - 4 juni 2023

Proloog

Toch nog één keer een fietsreis door Spanje maken: daar had ik, na de teleurstelling van vorig jaar, toen ik al op dag 1 de fietsreis van Bilbao naar Valencia wegens omstandigheden thuis moest afbreken, niet meer op durven hopen. Totdat fietsvrienden ons attendeerden op de Ruta Iberica, een fietsroute die Spanje en Portugal diagonaal doorkruist van Pau in Zuid-Frankrijk tot aan Lissabon. Gelukkig was fietsvriend Bas daar meteen voor te porren.

In omgekeerde richting

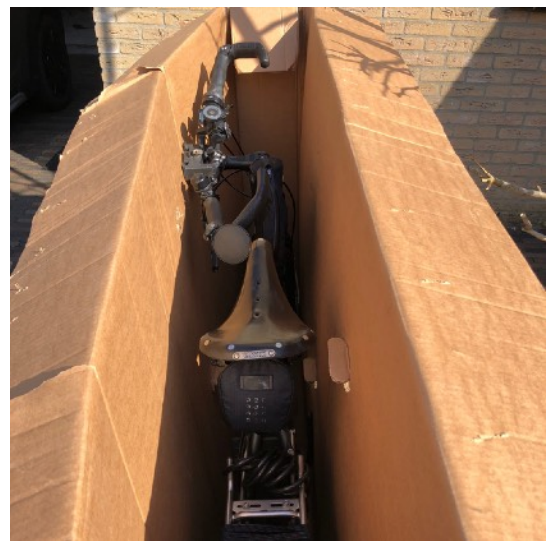
De route, die Paul Benjaminse beschrijft in het gelijknamige boekje (uitgave van Cycling Europe) loopt van noord naar zuid. Maar omdat het half mei in Noord Spanje nog behoorlijk koud kan zijn besluiten we de route te fietsen in omgekeerde richting, dus vanuit Lissabon. Als eindbestemming kiezen we voor Pamplona als eindbestemming. Daar zullen we na afloop de fietsen achterlaten in een hotel, waar ze door Camino Fietstransport kunnen worden opgehaald.

Zwaarte

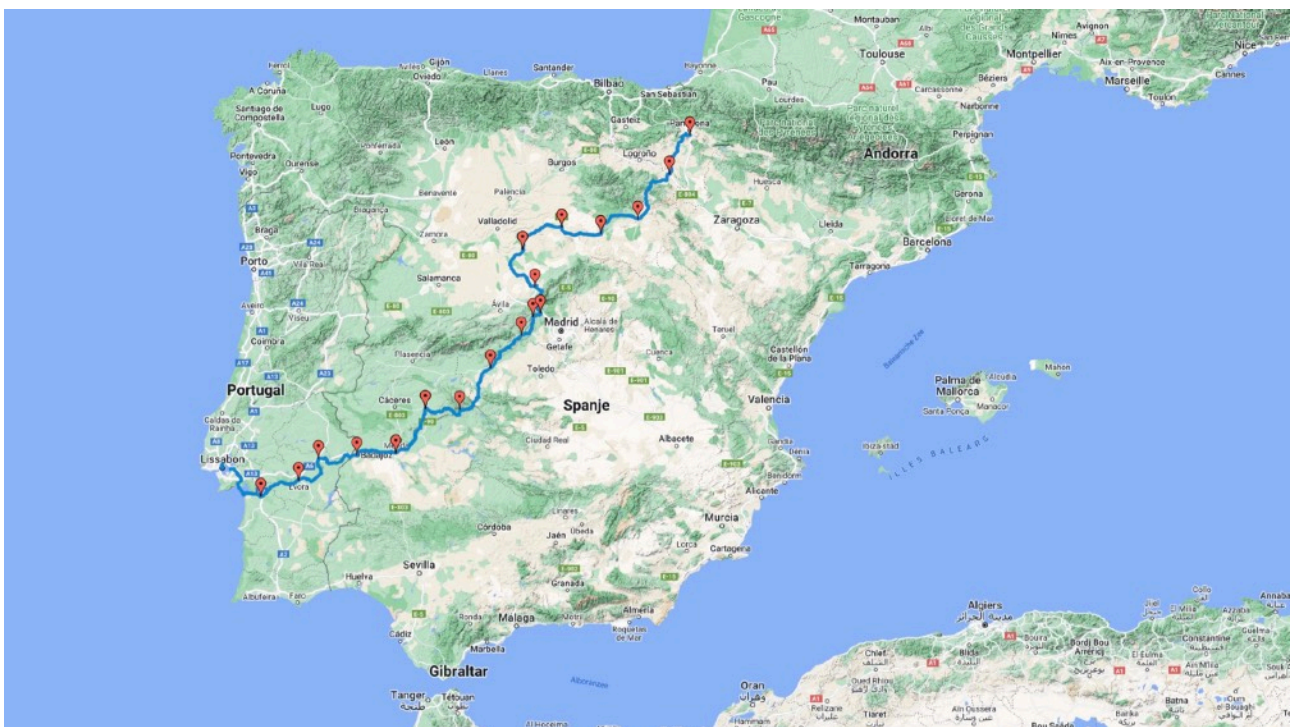
De route voert door mooie stadjes en imposante landschappen. De zwaarte ervan schijnt mee te vallen. In ieder is ie geval minder heftig dan de route naar Andalusië, de Zilverroute en de Camino Frances naar Santiago, routes die we eerder fietsten. Maar ja, Spanje is nergens vlak, dus af en toe zullen we toch flink op de pedalen moeten.

Fiets in doos

We vliegen van Schiphol naar Lissabon met Vueling, wat betekent dat de fiets in een doos moet. Na al dat gedoe met Transavia over het vervoer van een fiets in een hoes is dat misschien maar goed ook. Hoewel, zo'n doos is wel een heel gevaarte. Thuis dus eerst maar eens geprobeerd hoe je een fiets in een doos prutst. Dat viel mee. En Loes is bereid de (opgevouwen) dozen naar Schiphol te brengen.

De hele route, beschreven in de fietsgidsen Ruta Iberica I en 2, hebben we goed bestudeerd, de gpx-files staan in onze telefoons, het hotel voor de eerste nacht is geboekt: we zijn klaar voor een nieuw fietsavontuur!

DAG 1: 16 MEI

Heveadorp – Schiphol – Lissabon

9,37 kilometer, 91 meter hoogtemeters

Gelet op de wild-west taferelen die zich regelmatig op Schiphol voordoen besluiten we ruim op tijd aanwezig te zijn. Per trein kom ik om 11:00 uur aan, Bas iets later: op de fiets, vanuit Lisse. Bij vertrekhal 1 rijdt even daarna Loes voor met de dozen. *Kiss and ride* en weg is ze.

Het is wel druk op Schiphol, maar geen gekkenhuis. Op een rustig plekje plakken we de dozen in elkaar en maken we de fietsen vliegklaar. Goed dat we dat thuis even geoefend hebben. Het is snel gepiept. Inchecken, de fiets afgeven bij *odd luggage* en de *security check* gaan als een speer. Dus hebben we royaal de tijd voor een bak koffie.

Precies op tijd boort het vliegtuig zich door een wolkendek boven Schiphol. Ruim twee uur later landen we in een nagenoeg wolkeloos Lissabon.

Hier is blijkbaar geen tekort aan personeel, want in *no time* plukken we de ruimbagage van de band en vrijwel tegelijkertijd worden de fietsen afgeleverd bij *odd luggage*.

Snel zetten we de fietsen weer in elkaar, waarna we op ons gemak naar het hostel peddelen: over een vrij liggend fietspad langs een weg waar een vier rijen dikke file zich stapvoets naar het centrum begeeft. Het hostel is gelegen in het oude centrum van Lissabon. Voordat we daar aankomen worden we nog getrakteerd op een bloedsteile helling die vrijwel iedereen 'neemt' met een '*funiculaire*', een tram, speciaal voor steile trajecten.

Over het hostel kunnen we kort zijn: prima. Schoon, uitzicht op de Taag en dichtbij leuke barretjes en restaurantjes. Een biertje en een hapje, daar zijn we wel aan toe.

DAG 2, 17 MEI

Lissabon – Alcácar do Sal

103,7 kilometer, 474 hoogtemeters

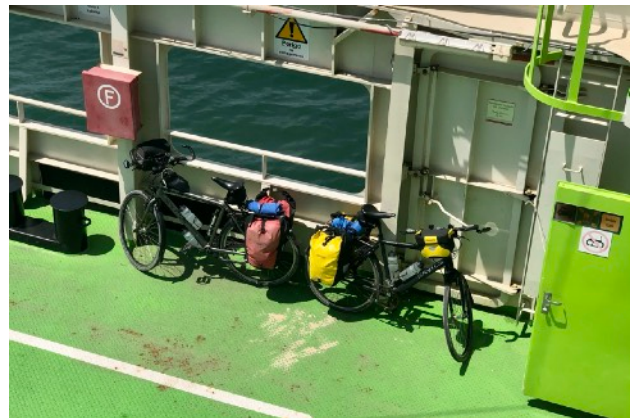
Lis'bon hostel ligt op een steenworp afstand van de steiger van de veerboot naar Montijo. Op het moment dat we daar aankomen, is de boot net aan het afmeren. Snel een kaartje gekocht en aan boord. Na ongeveer 20 minuten staan we aan de overkant. Ja, die Taag is best breed hier.

Gravel en tegenwind

Hier begint de Ruta Iberica pas echt. Maar over het traject tot Setubal zijn we niet zo enthousiast. Het landschap is niet erg opwindend en van tijd tot tijd verandert het asfalt vol slechte stukken in een gravelweg waarop soms echt niet te fietsen is. Bovendien waait het stevig, uit de verkeerde richting. Tegenwind heet dat.

Ook in Setubal hoeven we niet lang op de veerboot te wachten. De overtocht duurt ongeveer een half uur en is gewoon leuk. Het is inmiddels wel behoorlijk warmer geworden. Zo fris als het bij vertrek was (17 °C) zo aangenaam is het nu (rond 25 °C).

Aan de overkant wacht ons een wat vriendelijker landschap. Als je niet beter zou weten waan je je ergens tussen Renesse en Haamstede: duinen en dennenbossen en af en toe uitzicht op de trechtermond van de Rio Sado. In de omgeving van Comporta zien we rijstvelden. (Ben overigens benieuwd of het rijstmuseum aldaar veel bezoekers trekt. Denk het niet).

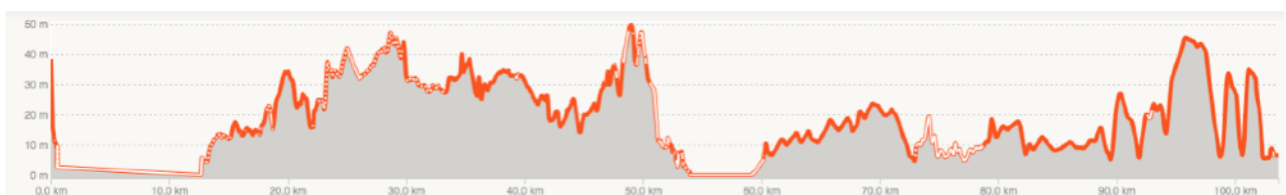
Na Comporta volgt het saaiste deel van deze etappe. Een kaarsrechte weg met veel stukken vals plat. En het waait nog steeds. Alleen harder. We zijn dan ook blij als het einddoel in zicht komt: Alcácar do Sal, een aardig plaatsje aan de Sado dat zijn naam dankt aan de zoutwinning die hier van oudsher plaatsvindt. Op de 'boulevard' langs de rivier is een terras waar bier wordt getapt snel gevonden.

Onderweg hebben we via Booking.com een hotelletje gevonden in het centrum: Ordem de Santiago. De fietsen mogen achter slot en grendel. Een veilig idee.

Choco frito

Op het terras van het restaurant waar we een hapje willen eten treffen we op het menu alleen gerechten aan met namen in het Portugees. (Niet onze sterkste kant). Ik besluit me te laten verrassen met een 'petisco' genaamd Choco Frito. Bas neemt het zekere voor het onzekere en kiest voor tomatensoep (rijk gevuld, aldus de kelner.) Zowel de choco frito (gefrituurde inktvis met citroen en citroenmayonaise) met arroz (rijst) als de soep smaken prima.

DAG 3, 18 MEI

Alcázar do Sal – Évora

69,66 kilometer, 764 hoogtemeters

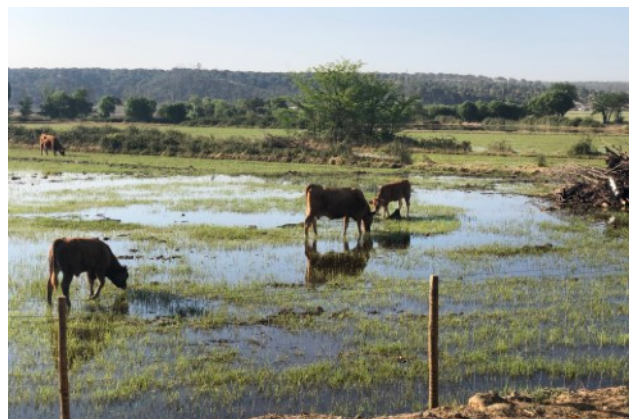
Vanuit de ontbijtzaal op de derde verdieping van hotel Ordem de Santiago heb je een prachtig uitzicht op de kade langs de Rio Sado. Met het ontbijt is trouwens ook niks mis.

Als we rond acht uur het stadje uitrijden is het nog heerlijk koel. Het belooft weer een prachtige dag te worden.

Tegenwind

De eerste kilometers volgen we een brede N-weg, waarop het gelukkig niet echt druk is. Ook hoeft er nog niet geklommen te worden, dus dat schiet lekker op. Maar na een kilometer of 15 is het gedaan met de pret. Daarna gaat het alleen maar heuvel op, heuvel af. Ongemerkt fietsen we de Alentejo in. Deze provincie staat bekend om haar prachtige landschap: een vriendelijk heuvelland met kurkeiken, waartussen koeien grazen, graanvelden en eucalyptus bossen. Heel dun bevolkt, dat wel. Onderweg passeren we maar twee dorpen waaronder Escoural. Daar slaan we voor tussen de middag een broodje in en wat beleg.

Elk nadeel

Een straffe wind uit het noord-oosten blaast ons recht in het gezicht. Dat maakt het fietsen niet makkelijker. Maar, zoals Johan Cruijff al zei: "elk nadeel heb z'n voordeel." De wind brengt namelijk verkoeling (het is inmiddels aardig warm geworden) en je kunt h'm af en toe eens lekker door je bezwete kruis laten waaien. Op picknickplaatsen langs deze route hoef je niet te rekenen, dus zoeken we een schaduwrijk plekje langs de kant van de weg waar we een broodje wegkauwen.

Na de 'lunch' is het nog maar 23 kilometer naar Evora, het einddoel van vandaag. Wanneer we op een tamelijk drukke N-weg terecht komen geeft een bord aan: Evora 4 km, terwijl de route-app aangeeft, nog 10 km te gaan. Wat te doen? De makkelijke (maar drukke) weg volgen? Of kiezen voor de moeilijke (om)weg? Indachtig de bijbelse gelijkenis kiezen we voor het laatste. Wat blijkt in te houden: een gravel/wasbord weg die na een paar kilometer overgaat in een hobbelig asfaltweggetje langs een industrieterrein. Niet bepaald de moeite waard, maar ja.

Stad met geschiedenis

Evora is de geheel ommuurde hoofdstad van de Alentejo met een geschiedenis van voor de Romeinse tijd.

Via smalle klinkerstraatjes fietsen we naar het midden in het centrum gelegen hotel dat we onderweg geboekt hebben: 'Hi Évora Pousada de Juventude', een jeugdherberg dus, waar we als oudere jongeren overigens welkom zijn.

In het prachtige gebouw (dat vermoedelijk ooit een ziekenhuis is geweest) krijgen we een ruime kamer. Prima!

Na een douche wandelen we via een doolhof van smalle straatjes langs de verschillende bezienswaardigheden, waaronder een tempel uit de Romeinse tijd en wat oude kerken. Op een prachtig plein strijken we neer op een terras en brengen we de vochtbalans op peil.

DAG 4, 19 MEI

Évora – Estramoz

66,63 kilometer, 889 hoogtemeters

Weer tegenwind

Van Évora naar Estremoz is ongeveer 40 kilometer. Met de auto. Maar onze route gaat over kleine weggetjes via de dorpen Santa Suzana en Redondo. Een omweg van 28 kilometer.

Weer blaast een straffe tegenwind ons af en toe van de weg. "Komt door de klimaatverandering," aldus Bas, "Dan heb je vaker tegenwind." Ja, ja...

De klimmetjes in het heuvelachtige landschap stellen niet veel voor. Pas na Redondo krijgen we te maken met het serieuze werk: een kilometers lange klim naar een hoogte van 480 meter waarin stukken van 10, 11%.

Tse tse vlieg

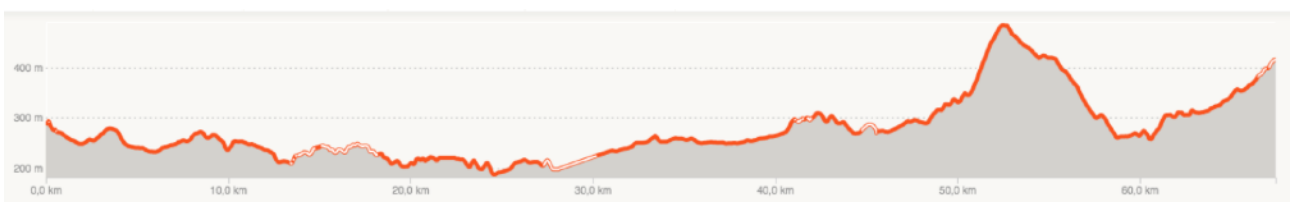
Met de snelheid van een achteruit vliegende tse tse vlieg stoempen we omhoog. Dat gaat eigenlijk best goed. Maar eerlijk is eerlijk, op heel steile stukken vinden we het verstandiger om de fiets wandelend omhoog te duwen.

Zoals gebruikelijk volgt na een lange klim een fijne afdaling die de gemiddelde snelheid weer ten goede komt.

Estremoz is een oude vestingstad en ligt (natuurlijk!) op een heuvel. Dus aan het eind van de rit krijgen we nog een pittige klim voor de kiezen. Hotel 'O Gadanha' ligt gelukkig in de benedenstad en is snel gevonden. Voor een menu del dia zijn we net te laat, dus smeren we op de kamer snel een broodje, want na zo'n klim kunnen we wel wat calorieën gebruiken.

In Estremoz was ik eerder tijdens onze camperreis, een paar jaar geleden. Bas kent het plaatsje niet en vindt na een wandeling door de stad, dat ik niks te veel heb gezegd. Estremoz is het pareltje van de Alentejo.

DAG 5: 20 MEI

Estremoz - Badajoz

81,65 kilometer, 825 hoogtemeters

Niet klagen maar dragen

We hebben afgesproken niet meer te klagen over die verrekke tegenwind, want dat heeft toch geen zin. Of zoals Gerard Reve al zei: "Ik kan het nut van klagen over het weer niet inzien, zolang er geen middelen zijn ontwikkeld om het te beïnvloeden." Dus vertrekken we met frisse moed uit Estremoz met als einddoel het net over de Portugees/Spaanse grens gelegen Badajoz. Het is nog heerlijk koel. Achter hoge bewolking houdt een flets zonnetje zich schuil.

Borba

In Borba wil Bas het paleis van een of andere hertog bekijken. Op een terrasje bekijken we de plattegrond van het stadje om er achter te komen, dat dat paleis niet in Borba, maar in Vila Viçosa te bewonderen is, een plaatsje wat verderop. Nou ja, de koffie smaakte in ieder geval goed. En gaan maar weer. We passeren rommelige marmergroeven en na ongeveer een half uur komt Vila Viçosa in zicht. Voor de verandering nu eens niet op een heuvel gelegen maar onder ons, in een dal.

Paleis

Vila Viçosa blijkt een mooi stadje waar we om de haverklap moeten stoppen voor overstekende padvinders. (Vanwege een scouting festival?) Het paleis is snel gevonden. Inderdaad de moeite

van een omweggetje waard. Op het plein ervoor staan tientallen dikke Mercedesen uit de 300 serie opgesteld, klaar om te vertrekken voor een rally.

Elvas

De route van Vila Viçosa naar Elvas is prachtig. En ook het volledig ommuurde vestingstadje Elvas is een bezoek waard. Met name het in de 16e eeuw gebouwde aquaduct om de stad van water te voorzien is imposant. Veel bouwwerken ook, die herinneren aan de periode dat de stad werd overheerst door de Moren. Als we via een zijdeur een oude kerk binnenstappen vallen we met onze neus in een huwelijksplechtigheid. Feestelijk uitgedoste mensen wachten vol spanning op de komst van een bruid, die even later aan de arm van (vermoedelijk) haar vader de kerk wordt binnengeleid.

Spanje!

De laatste 25 kilometer tot Badajoz gaan als een speer. Wat wil je? Vals plat dalend en met de wind van schuin op zij. (Oh jé, we zouden het niet meer over de wind hebben). Al snel bereiken we de Portugees/Spaanse grens en moeten onze horloges weer een uur vooruit. Welkom in Spanje!

Hotel Cervantes blijkt een eeuwenoud, tot hotel verbouwd gebouw, gelegen aan een sfeervol pleintje in het centrum van de stad. De kamer is van alle gemakken voorzien en, niet onbelangrijk, geboekt voor een heel schappelijk prijsje.

Na een douche gaan we op zoek naar een restaurant waar je al vanaf 21:00 uur iets te eten kunt bestellen. Dat lukt uiteindelijk in de wijk rond het Plaza Alta. Wat we uiteindelijk besteld hebben? Geen idee (ook ons Spaans is niet zo sterk), maar het smaakte voortreffelijk.

Badajoz: Plaza Mayor

DAG 6: 21 MEI

Badajoz – San Pedro de Mérida

90,12 kilometer, 475 hoogtemeters

Via een wirwar van smalle straatjes verlaten we Badajoz, om aan de overkant van de Guadiana de route weer op te pikken. (Waar zouden we zijn zonder een fietsnavigatie-app?)

Het is tamelijk fris en het spettert licht. Maar de regen zet niet door. De route is vlak en gaat langs een kanaal door een beetje saai boerenland. Wel fijn: het is een vlakke route. Alleen die wind.... Maar afijn, daar zouden we het niet meer over hebben.

Wegversperring

In de buurt van een gehucht maant een oude baas ons te stoppen. Hij begint tegen ons in rap Spaans te ratelen en gebaren. Hoewel we er niets van verstaan begrijpen we wel, dat er van het vervolgen van onze route via dit weggetje geen sprake kan zijn. Wat verderop is een brug ingestort (of zoiets). Met veel omhaal legt hij uit hoe we de versperring kunnen omzeilen: een stukje via de N-weg en na een kilometer of tien weer terug naar de route. Tja, er zit niks anders op.

Zes kilometer om

Langs dat boerenweggetje zouden we de hele weg naar Mérida moeten afleggen zonder ook maar één dorpje tegen te komen. Maar langs de N-weg treffen we een hotel dat in onze behoefte aan koffie kan voorzien. Elk nadeel... enz. Als we iets verderop de route weer kunnen oppikken blijkt, dat we zes kilometer hebben omgereden.

Besluit

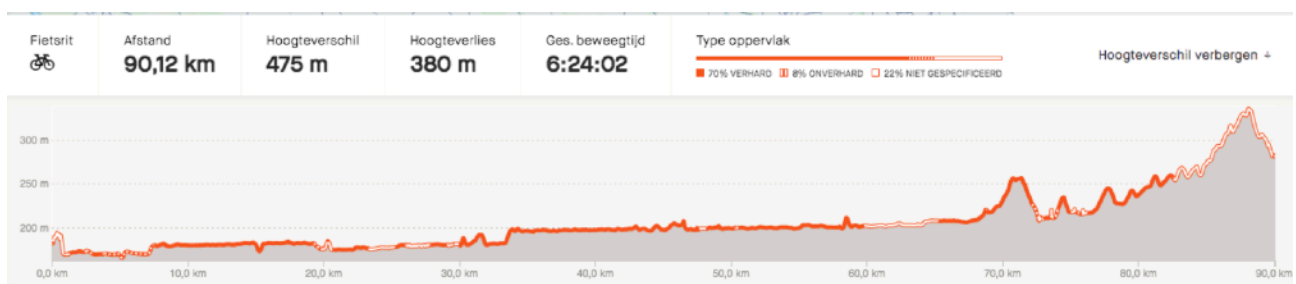
Al om een uur of twee naderen we Mérida. Hier kruist de Ruta Iberica de Zilverroute (van Sevilla naar Santiago de Compostela) die we in 2017 fietsten. Destijds hebben we de stad al aardig verkend. We besluiten daarom nog een stukje door te fietsen. Morgen staat er een pittige etappe op het programma, dus is het prettig daarvan al een gedeelte gedaan te hebben.

Kekke pakjes

De oude Romeinse brug over de Guadiana waarover onze route naar de stad blijkt afgesloten vanwege een wielervedstrijd voor vrouwen. In kekke, weinig verhullende wielrenpakjes razen de dames voorbij. Ze blijken een x-aantal rondjes te moeten afleggen via de bruggen over de rivier. Een lust voor het oog!

Menu del dia

We besluiten van de nood een deugd te maken en in het restaurant op de hoek een 'menu del dia' te scoren: een schotel vol gefrituurde 'fruits de mer.' Ik smul, Bas is minder enthousiast. Zodra de wielervedstrijd is afgelopen zetten we de reis voort. Na ruim een uur komen we aan bij Hostal Viñuela in San Pedro de Mérida. Op de teller staat een dagafstand van 91,5 kilometer. We liggen voor op schema!

DAG 7: 22 MEI

San Pedro de Mérida – Trujillo

83,23 kilometer, 649 hoogtemeters

De kamer in hostel Viñuela was prima en het cafetaria ernaast ook. Maar wat maken die Spanjaarden een teringherrie. In de ontbijtzaal ouwehoeren ze met elkaar op volle sterkte en het volume van de tv, waar niemand naar kijkt, staat op maximaal. Even een tostada wegspoelen met een bak koffie en dan snel wegwezen hier.

Regen

Het is zwaar bewolkt, behoorlijk fris en het begint licht te regenen. Na de eerste kilometers langs een snelweg buigt de route af en fietsen we langs een kanaal.

We zijn op weg naar Trujillo, een stadje gelegen aan een variant van de hoofdroute. Toen we in 2017 de Zilverroute fietsten konden we kiezen tussen een variant via Cacerés of via Trujillo. We kozen toen voor Cacerés, maar Bas hecht eraan Trujillo in de route op te nemen. Terecht, want een bezoek aan dat stadje is absoluut de moeite waard. Ik was er al eerder, maar vind een tweede bezoek geen enkel probleem.

Uitgestorven

De rit langs het kanaal is prachtig. In de bermen is de mimosa bijna uitgebloeid, maar ruikt nog heerlijk. Het is opgehouden met regenen en de zon laat zich steeds vaker zien. Heerlijk fietsweer. Veel verkeer is er niet op deze weg. Het aantal auto's dat we tellen tijdens de 42 kilometer tot het eerste dorp dat we tegenkomen: één!

Na dat dorp fietsen we door de prachtige Extremadura over een rustig weggetje. De enige levende wezens die we tegenkomen zijn koeien die ons verbaasd nakijken.

Circa 30 km voor de finish moeten we nog flink op de pedalen tijdens een klim met stukken van 12%. Het gaat ons steeds gemakkelijker af.

Trujillo zien we in de verte al liggen (op een heuvel) wanneer we nog 15 km te gaan hebben.

Trujillo verkennen

Veel vroeger dan verwacht bereiken we de stad. Hotel Hueso ligt op een steenworp van het Plaza Mayor. Snel onder de douche en op naar het centrum.

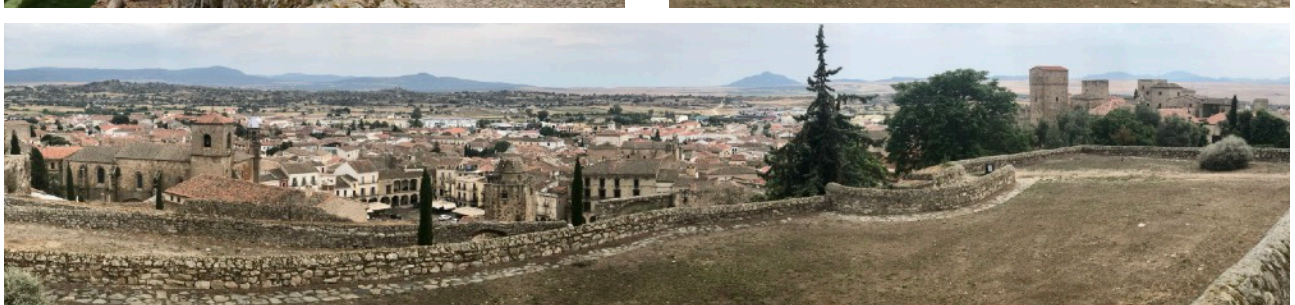
Het eerste wat opvalt op het Plaza Mayor is een gigantisch ruitersstandbeeld van een schurk uit de 16e eeuw: Pizarro; een analfabeet die deze arme streek ontvluchtte om zijn geluk (en goud!) te zoeken in Peru. Met succes. Als conquistador wist hij het te schoppen tot onderkoning van Peru. Met een lading goud keerde hij terug naar zijn geboortestreek en liet voor hem en z'n vriendjes in Trujillo een paar stadspaleizen bouwen. Deze blijken de tand des tijds goed te hebben doorstaan.

Einde Inca-cultuur

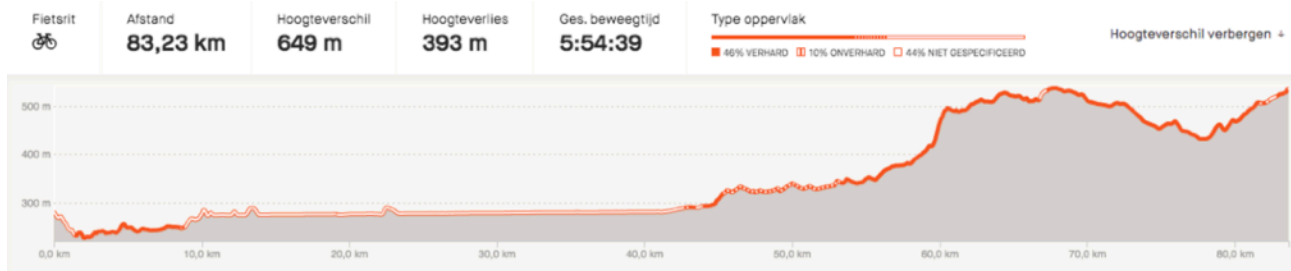
Tijdens Pizarro's verblijf in Peru kwam er trouwens ook een einde aan de Inca-cultuur. (Om zeep geholpen door de conquistadores.)

Ook de Moren hebben in Trujillo hun sporen nagelaten. Uit de Moorse tijd stamt een kasteel gelegen op het hoogste punt van de stad.

Een vroege 'hap'

Er zijn in de stad talloze restaurantjes, maar daar kun je pas vanaf een uur of tien 's avonds terecht. In het hostel daarentegen al vanaf 20:00 uur. En de kaart ziet er best wel goed uit. Dus een keus is snel gemaakt.

DAG 8: 23 MEI

Trujillo - Guadalupe

82,6 km, 1694 hoogtemeters

Vroeg vertrekken bevalt ons goed. Normaal gesproken kom je dan ook niet te laat op de plaats van bestemming aan. Maar vandaag liep het iets anders.

Tien over acht verlaten we via smalle straatjes het centrum van Trujillo.

De eerste kilometers van de route gaan langs een drukke weg. Fietzers mogen op de brede vluchtstrook, maar dat fietst toch niet zo lekker. Na een kilometer of tien leidt de route ons naar een rustige B-weg waar nauwelijks verkeer is.

Een lange klim

Al snel beginnen we aan een klim: langer en steiler dan ons lief is. Met als bijkomend voordeel: ook de afdaling is lang. Al had die wat ons betreft best nog wel wat langer mogen zijn. Eenmaal beneden begint het hele circus opnieuw. Na een aantal van dat soort klimmen en klimmetjes zijn we wel aan koffie toe. Dorpen zijn we nog niet tegengekomen maar jawel, in de verte duikt iets op wat op een dorp lijkt: Garciaz. Maar als we wat dichterbij komen blijkt dat dat dorp ver van de route ligt, op een heuvel. We hebben echt geen zin om extra hoogtemeters te maken, dus besluiten we verder te gaan naar het volgende dorp.

Ruig berglandschap

We fietsen nu door een natuurgebied, genaamd Villuercas. Prachtig! Vooral die vergezichten als we op grote hoogte zijn. We zijn nog steeds in de Extremadura, maar van een lieflijk, glooiend heuvelland is geen sprake meer, eerder van een ruig berglandschap. Hellingen zijn dus ook langer. En steiler.

Er is hier geen sterveling te zien en vertwijfeld vragen we ons af of we nog wel een dorp zullen tegenkomen en zo ja, wanneer. Eindelijk, nadat we 52 kilometer hebben gefietst is daar zo waar een dorp (Berzocane) en nog wel met een terras ook! We nemen uitgebreid de tijd voor een pauze en na nog een tostada en een Cola zijn we klaar voor de laatste lange klim en nog een stuk of wat kortere.

Regen

In Coñamero, 18 km voor de finish boeken we in een café een overnachting in Guadalupe, onze eindbestemming voor vandaag. Ondertussen is het buiten gaan regenen. Als die bui na een half uur minder wordt vertrekken we. Maar we zitten nog niet op de fiets of het begint opnieuw te regenen en aanzienlijk harder. We besluiten door te fietsen. Nat zijn we nu toch.

Blubberzooi

Op ca 5 km voor Guadalupe verwijst de route ons naar een smal weggetje waar ooit, vermoedelijk heel lang geleden, asfalt heeft gelegen en voor die tijd een spoorbaan. Aha, een Via Verde! Er is te fietsen, maar de regen heeft er een blubberzooi van gemaakt. Na een tunnel en een viaduct naderen we een buitenwijk van Guadalupe. De Via Verde houdt op en via een bloedsteil blubber/keienpad fietsen we de stad in. Hostal Alfonso XI ligt midden in het centrum.

Zwarte Madonna

Belangrijkste bezienswaardigheid van Guadalupe: een indrukwekkend kasteel/klooster, gebouwd in opdracht van koning Alfonso XI die in 1340 een grote overwinning behaalde in een veldslag met de Moren. Die victorie schreef hij toe aan de tussenkomst van de Heilige Maagd, waarvan in 714 een beeld was gevonden langs de rivier de Guadalupe. Het beeld van deze Zwarte Madonna is te bewonderen in het klooster dat tot aan de secularisatie van kloosters in 1835 het belangrijkste klooster van Spanje was. Guadalupe is overigens een van de tientallen plaatsen waar een zwarte Madonna te vinden is.

Voor het kasteel/klooster: een fraai plein met terrasjes, waar met dit weer geen mens te zien is.

Nu snel een warme douche en een hapje eten in het centrum.

DAG 9: 24 MEI

Guadalupe - Talavera de la Reina

103,5 km, 878 hoogtemeters

Bij het vertrek vanuit Hostal Alfonso XI is het nog erg fris. Maar na de regen van gisteren is het helemaal opgeklaard. Vooralsnog is er geen wolk te zien. We kijken nog even rond op het plein voor het kasteel/klooster en maken nog wat foto's waarna we via een mooie afdaling het stadje verlaten.

Nog even een stop om de skyline van Guadalupe te vereeuwigen en gaan maar weer. Er wacht ons een lange rit van ruim 100 km, met in de eerste helft flink wat klimwerk. We zouden wel een wat kortere rit willen maken, maar eerder dan in Talavera de la Reina zijn er geen of nauwelijks overnachtingsmogelijkheden.

Nog steeds fietsen we door het schitterende natuurgebied Villuercas. Op de weg erdoorheen is nauwelijks verkeer, en dorpjes zijn in dit gebied schaars. Dit is het domein van herten, reeën en een scala aan roofvogels.

Vileine klimmen

Het eerste dorpje dat we na 15 km tegenkomen is Dalía. 'Ns kijken of daar een barretje is. En jawel!

We slagen erin, zelfs in dit gehucht, nog een beetje te verdwalen, maar uiteindelijk pakken we de route weer op. Kort daarna stuurt de route ons een steile onverharde en modderige weg op. Leuk voor mountainbikers, niet voor ons. Gelukkig zien we op onze app dat na een aantal kilometers de onverharde weg weer samenkomt met de weg die we zojuist volgden. Terug dus maar weer. Er volgen nu een paar vileine klimmen. De meeste met stukken van 10, soms ook 12%. De

schitterende uitzichten op onder ons liggende vlaktes en mooie rotspartijen maken veel goed. Pas rond één uur bereiken we de Puerta San Vicente, een 'col' van 807 meter. In het gelijknamige dorp net na de col blazen we even uit op een terras. Kort na ons komt daar een Nederlands echtpaar aan. Leeftijdgenoten, op, hoe kan het ook anders, Santosfietsen. Ze fietsen een deel van de Ruta Iberica. We hebben nog bijna 70 km te gaan, dus een lang gesprek wordt het niet.

Via Verde de la Jara

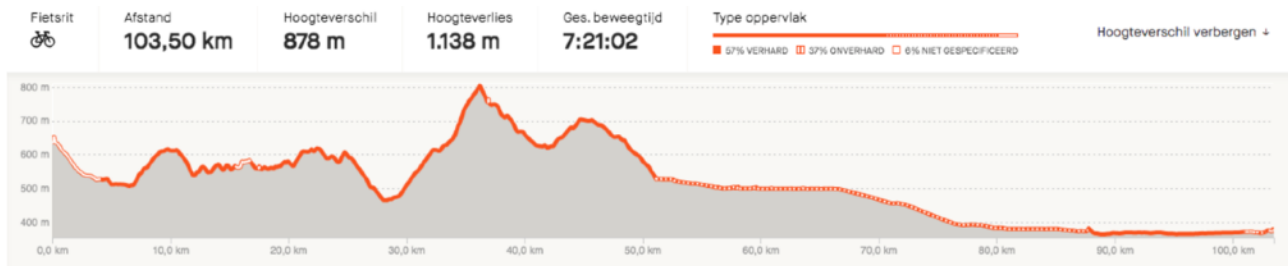
Na de col verandert het landschap van groen en bosrijk, naar geelachtig en wat kaler. Ook mooi. Na een lange afdaling schieten we de Via Verde de la Jara op: een fietspad aangelegd op een voormalige spoorbaan. Er zijn in Spanje veel van zulke via verdes (we hebben er al vele afgefietst) en dit moet volgens het routeboekje een van de mooiste zijn. Dat blijkt te kloppen. Het desolate landschap dat we doorkruisen is fascinerend. En wat ook prettig is: geleidelijk dalen we verder af en ook nog eens met de wind in de rug. Dat schiet lekker op. In onverlichte tunnels gaan de koplampen aan, dan is het goed te doen.

Volgens het boekje staat ons nog een aardige klim te wachten. Het blijkt te gaan om een omweg om een heel lange onverlichte tunnel te vermijden. Genoeg geklommen vandaag, vinden we, dus duiken we de tunnel in. Viel reuze mee en we snijden er een flink stuk door af. Tijdens de fietsreis naar Andalusië fietsten we langs de bron van de Taag. Hier is de Taag al een brede rivier. Het uitzicht erop vanaf de via verde is prachtig.

Rond 18:00 uur boeken we een B&B in Talavera de la Reina, waar we rond 19:00 uur aankomen. Onze kamer ligt op de derde verdieping van een appartementencomplex midden in het centrum. De beheerder heeft ons via Whatsapp codes gestuurd om de voordeur en de deur van de kamer te openen. Het is even puzzelen, maar we komen eruit. Op de terrassen in het centrum is het een gezellige drukte. We drinken en eten er nog wat en kijken terug op een lange maar mooie dag met 104 km op de teller.

DAG 10: 25 MEI

Talavera de la Reina - Cadalso de los Vidrios

64,67 km, 1318 hoogtemeters

Na een café Americano en een *tostada marmolada* op een aardig terras fietsen we Talavera uit langs een prachtig gerestaureerde stadsmuur. Het is spitsuur, dus behoorlijk druk. Anders dan in Nederland zijn Spanjaarden heel hoffelijk jegens fietsers. Ze houden afstand en geven je voorrang, ook als je het niet hebt. Maar, we blijven op de hoede.

Safety first!

Er staat vandaag een pittige rit op het programma met twee lange klimmen naar 900 meter gevolgd door vier wat kortere, maar wel steile naar ca 800 meter. Na 18 kilometer beginnen we aan de eerste.

Op een terras van een dorp vlak onder de top van de eerste klim raken we in gesprek met een Nederlands stel dat dezelfde route fietst, maar in een wat rustiger tempo. Om de tweede klim te

vermijden kiezen ze voor een alternatieve route naar Pelayos die vlakker is, maar drukker en minder fraai. Wij houden het bij het oorspronkelijke plan: de wat langere, mooiere en rustiger route.

De tweede klim blijkt echter wel wat heftiger dan de eerste, vooral vanwege het slechte wegdek. Maar het moet gezegd, de route is fraai. Vanaf grote hoogte hebben we uitzicht op de vlakte van La Mancha. Vogelaars zouden hier aan hun trekken komen. In de bomen en bossages is het een gezang en gekwetter van jewelste.

Dudeljoho

Op het hoogste punt komen ons twee fietsers tegemoet. Dat moeten Nederlanders zijn. Inderdaad. En heel verrassend: ze herkennen ons van mijn filmpje van de Zilverroute dat zij onlangs op Youtube hebben bekeken. We wisselen wat ervaringen uit, ze maken ons attent op het gezang van een wielewaal (“dudeljoho klinkt zijn lied”) waarna we beginnen aan een lange afdaling.

Op zoek naar een slaappleaats

Ons einddoel van vandaag is Pelayos de la Presa. Zoals gewoonlijk kijken we ca 20 km voor het einddoel of we daar een hotel of hostel kunnen boeken. Lukt altijd, maar nu niet. In Pelayos zijn twee campings en maar één hotel dat niet beschikbaar is.

Volgens het routeboekje is er in Cadalso de los Vidrios, ca 13 km vóór Pelayos een B&B. Ik bel of er nog plaats is, maar krijg een bandje. Dan maar op goed geluk naar het adres. Helaas zijn er in het B&B geen kamers beschikbaar.

We fietsen verder door de hoofdstraat. Vanuit een dikke BMW wordt er iets naar ons geroepen. Even verderop zet de chauffeur z'n auto langs de kant. Blijkbaar heeft ie gezien dat wij tevergeefs bij het B&B hebben aangeklopt. We begrijpen dat hij wel een plaats weet waar we kunnen pitten: “meld je maar bij de ‘iglesia’ (kerk). Daar is plaats voor ‘peregrinos’, pelgrims, op weg naar Santiago. Ben ik blij dat ik op mijn stuurtas een Jacobsschelp heb geplakt, het teken dat je (ooit) de pelgrimsreis naar Santiago hebt volbracht.

“Peregrinos welcome”

Op goed geluk loop ik de kerk in. Geen mens te bekennen hier, maar ik hoor wel stemmen. In een kantoortje is meneer pastoor in vergadering met een aantal vrouwen. Maar zodra hij me ziet komt ie op me af. Met handen en voeten leg ik uit dat we een slaappleaats zoeken. “Maar natuurlijk! Voor pelgrims is er altijd een plaats in de herberg. Kom maar mee!” (Hij is waarschijnlijk blij dat ie de vergadering kan onderbreken. Want zoals ik tijdens mijn werkzame leven menigmaal opmerkte: “vergaderen is voor de talentlozen”)

Achter de kerk blijkt een heuse pelgrimsherberg te zijn, waardoor hij ons trots rondleidt. Er is een keuken met alles d'r op en d'r an, waarin we zelf een maaltijd zouden kunnen bereiden (gaan we niet doen), een ruime badkamer met gloeiend hete douches, we kunnen de was doen en er zijn keurige, brandschone slaapzalen. “Maar straks komt Rita die jullie verder wegwijs zal maken.” We bedanken de pastoor voor alle moeite en zijn benieuwd wat Rita nog aan de info kan toevoegen. Na nog geen vijf minuten meldt Rita zich met een uitbundig “Ahh peregrinos de Holanda, welcome!”

Ze geeft een toelichting op alle faciliteiten, schrijft ons in, overhandigt ons de sleutels en wenst ons een ‘buen camino’.

Bas informeert voorzichtig “Is dit een *alberge donativo*?” (Dat wil zeggen dat je zelf mag bepalen wat het verblijf je waard is. Heel gebruikelijk in pelgrimsherbergen.) Maar nee, deze herberg heeft een vast tarief: €5 per persoon.
In de herberg hebben we het rijk alleen. Wat een luxe! En dat voor die prijs....

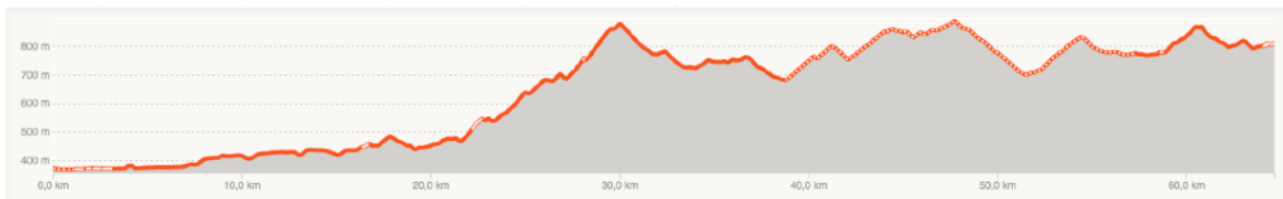

Hoogte challenge voltooid

Vandaag afgelegde afstand volgens Strava: 64,67 km

En namens Strava mag ik een beker toevoegen aan mijn virtuele prijzenkast: het voltooien van de hoogtechallenge voor de maand mei: meer dan 7500 meter geklommen in deze maand. (8086 m)

Dat gaan we vieren! 😊

DAG 11: 26 MEI

Cadalso de los Vidrias - San Lorenzo de El Escorial

57,36 kilometer, 1119 hoogtemeters

Voor vandaag hebben een wat kortere rit gepland omdat we in San Lorenzo het Escorialpaleis (van Philips de Tweede) willen bekijken.
Maar ja, soms zit het tegen.

Tegenvaller 1: Regen

We hebben het vannacht al gehoord: het regent. En volgens onze weer-app zal het dat de hele dag blijven doen. Afwisselend hard en heel hard. Bovendien is het koud: 11 °C is niet de temperatuur die je eind mei in Spanje verwacht.

Toch maar in het zadel, na een ontbijtje in de plaatselijke bar. “Het regent hoor”, zegt de kroegbaas. Ja, dat hadden wij 😡😡! ook al gezien.

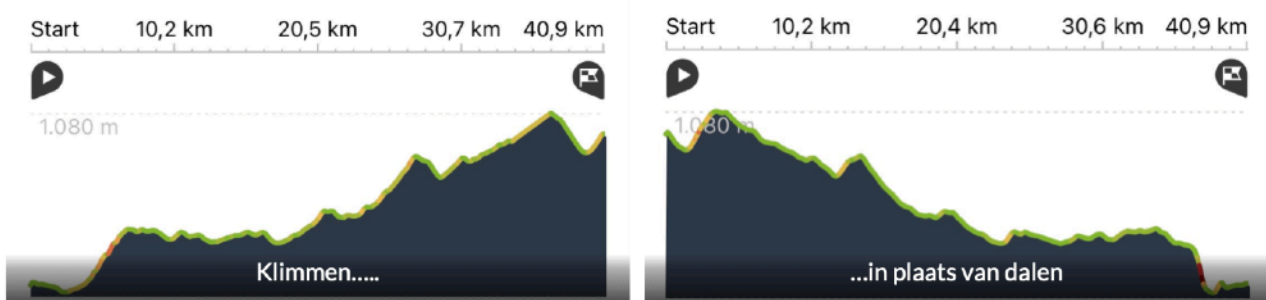
Ondanks de regen en die dikke grijze wolken fietsen we vlot langs granietgroeven en door een prachtig dennenbos, met af en toe mooie uitzichten op het dal, ver beneden ons.

Tegenvaller 2: Klimmen in plaats van dalen

De Ruta Iberica loopt oorspronkelijk van noord naar zuid. Wij fietsen de route in omgekeerde richting. De erbij behorende gpx-bestanden hebben we dus ook omgekeerd.

In Pelayos laden we de gpx-file naar San Lorenzo de El Escorial in onze navigatie-app en komen tot de onthutsende conclusie, dat we hebben verzuimd *dé*ze route om te keren. Wat betekent, dat ook het profiel van de route er anders uit ziet. Hadden we erop gerekend ruim 40 km voornamelijk te dalen, in plaats daarvan zullen we dus 40 km moeten klimmen, naar een hoogte van 1080 meter ***!! (Op de *** een vloek naar keuze invullen. Zo een die vanuit je tenen komt.) We zullen dus over deze route veel langer doen dan gepland.

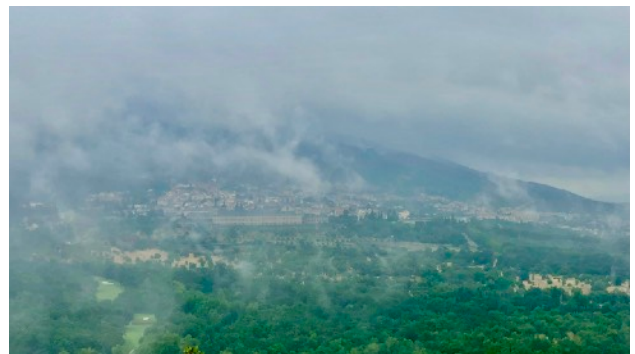

Tegenvaller 3: Lekke band

Een derde tegenvaller: Bas rijdt lek. Is ons nog nooit tijdens een verre fietsreis overkomen. Tegen een vlijmscherpe doorn blijkt echter ook een Schwalbe Marathon Supreme band niet bestand. Voordat we het lek gevonden en geplakt hebben zijn we weer bijna een uur verder. We hebben ons er al bij neergelegd: het Escorial bezichtigen zit er niet meer in vandaag. Dus troosten we ons nog maar eens met een bak koffie in een bar, waar we ook weer een beetje op temperatuur komen.

Tegenvaller 4: Modder en keien

De routebeschrijving belooft ons een weergaloos uitzicht op het Escorial aan het eind van de route. Om het uitzichtpunt te bereiken moet je wel een paar kilometer over een onverhard pad. “Goed te doen,” belooft het boekje. De praktijk blijkt anders. Het pad is door de zware regen getransformeerd tot een ondiepe bergbeek met een bodem bestaande uit modder en keien. Manmoedig incasseren we deze tegenslag.

Tegenvaller 5: Escorial in de mist

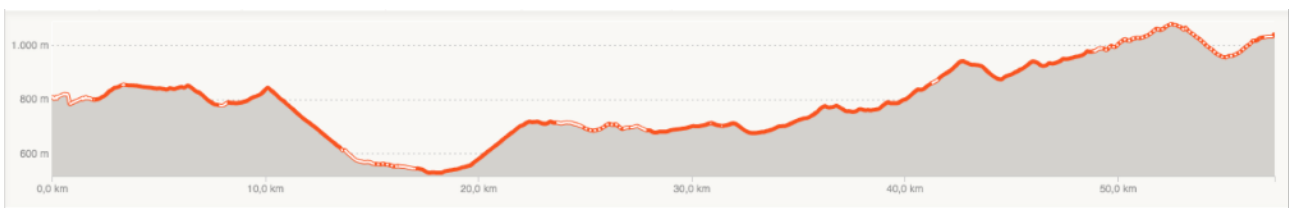
Eenmaal bij het uitzichtpunt aangekomen volgt een nieuwe teleurstelling: het uitzicht op het Escorial zal best mooi zijn bij goed weer. Maar nu, in de regen, met mist en laaghangende wolken valt het zwaar tegen.

Meevaller

Vanochtend hebben we een hotelletje geboekt voor (op z'n Haags) ‘wènag’ (€30). Na al die tegenslag van vandaag bereiden we ons voor op de volgende. Het zal wel een *aggenebisj* tent zijn, voor dat geld. Maar laat dat nou eens meevallen. Hotel Miranda & Suizo blijkt een groot, luxe hotel te zijn (tikje gedateerd, dat wel) in het centrum van San Lorenzo. We worden vriendelijk ontvangen, voor de fietsen is een aparte ruimte en wij krijgen een kleine maar comfortabele kamer toegewezen. Na een warme douche en een biertje in de bar is de ellende van vandaag snel vergeten.

Het Escorial

DAG 12: 27 MEI

San Lorenzo de El Escorial - Segovia

70,52 kilometer, 1352 hoogtemeters

In de route van vandaag zit een loodzware beklimming van 1140 naar 1860 meter. Het routeboekje adviseert dat gedeelte met een treintje te doen. De zogenoemde Nature Train vanuit Cercedilla naar het wintersportplaatsje Navacerrada op de gelijknamige col (puerta). Dat lijkt ons na al dat geklim van de afgelopen dagen een goed plan.

Vanuit San Lorenzo is het ongeveer 33 km naar Cercedilla. De trein van 11:35 uur moeten we makkelijk kunnen halen als we rond 8 uur uit het hotel vertrekken.

We kijken nog wat rond bij het immens grote Escorialpaleis, waarna we de stad uit fietsen.

Geploeter

Al snel komen we terecht bij een hek dat toegang geeft tot een bos waarin paarden lopen. En waar we moeten fietsen over een onverhard pad. Het begin gaat nog, maar allengs wordt het pad slechter. De regen van de afgelopen dagen heeft het op veel plaatsen onbegaanbaar gemaakt. Het geploeter door de blubber en diepe plassen maakt ons steeds chagrijniger. Een paar kilometer: oké, maar er lijkt geen eind aan te komen.

Nature train

Telkens is de blijdschap als een onverhard pad overgaat in asfalt van korte duur, want hop, daar gaan we het volgende keien/blubberpad weer op. Als ook nog eens na Villalba de weg behoorlijk gaat stijgen (tot 1140 meter) verliezen we de hoop dat we de trein van 11:35 uur halen. En de volgende gaat pas om 13:35. Dus: geen haast meer. Rond 12:30 komen we aan bij het stationnetje van Cercedilla. Dan hebben we dus nog een uur om onze zeiknatte schoenen en sokken in het inmiddels doorgebroken zonnetje te laten drogen.

Het ritje met de trein is weliswaar minder spectaculair dan de *'tren a las nubes'* vanuit Salta (Argentinië) maar toch heel leuk. Het uitzicht op de Sierra Guadarama is prachtig. Veel Madrilenen brengen hier een weekend door om te mountainbiken, wandelen of skiën.

Voordat we aan de afdaling naar Segovia beginnen drinken we nog wat en boeken we een hostel in het centrum van de stad.

Lange afdaling

De afdaling vanaf 1860 meter naar ca 1000 meter over splinternieuw asfalt gaat lekker. Al vroeg fietsen we de stad in. Wat een drukte hier! Een duizendkoppige massa toeristen wringt zich door de nauwe straatjes.

In het op de tweede verdieping van een groot gebouw gesitueerde hostel wacht ons een teleurstelling. Het is absoluut niet toegestaan om fietsen binnen te parkeren. “Er is anders op de begane grond plaats genoeg,” opper ik. “Ja, maar die is van een andere eigenaar.” De baliemedewerker stelt voor ons om te boeken naar een partnerhotel. Nou ja, dat moet dan maar. Jammer is, dat dat hotel ver buiten het centrum ligt. We hadden graag nog wat rondgekeken in het historische centrum -waar we overigens een goede indruk van hebben, want we zijn langs vrijwel alle bezienswaardigheden gefietst. Segovia is een prachtige stad! – maar dat zit er nu niet in.

Met het Sotilla hotel is trouwens niks mis. We krijgen een comfortabele kamer toegewezen die van alle gemakken is voorzien.

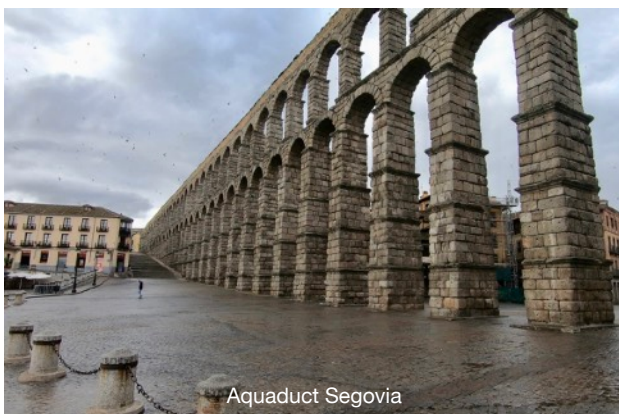
DAG 13: 28 MEI

Segovia - Cuéllar

92,26 kilometer, 389 hoogtemeters

“Zeer zware route”

Vandaag staat een rit van ruim 90 km op het programma. Het hoogteprofiel ziet er gunstig uit. Voornamelijk vals plat dalend, halverwege een klein heuveltje en aan het eind nog een serieus klimmetje. Toch voorspelt de Komoot route-app een ‘zeer zware route, waarvoor een goede conditie vereist is’. Hoe kan dat nou? Bas heeft een verklaring: ongeveer 50 kilometer gaat over een onverhard Via Verde. Lieve Jezus te paard, hoe zal dat pad er na al die regen van de afgelopen dagen eruit zien? En dan is het ook nog eens de 13e etappe.... Maar, aldus Johan Cruijff: “je moet niet bijgelovig zijn, want dat brengt ongeluk.” Dus gaan we goedgehumtst op pad.

In de regen

We pikken de route op onder het aquaduct van Segovia. Toen we hier gisteren de stad in kwamen was het hier vergeven van de toeristen. Maar op dit vroege uur zijn er geen toeristen te zien. Die liggen natuurlijk, al dan niet achter kaap kont, nog lekker te ruften in hun hotelbedjes. We fietsen langs de kathedraal, via smalle straatjes naar een stadspoort en laten, na een laatste blik op het Alcazar, Segovia achter ons.

Via Verde

Al snel bereiken we het begin van de Via Verde. Die valt niet tegen. Het blijkt een prima begaanbaar gravelpad door een weids landschap. De bermen zijn begroeid met tientallen soorten wilde planten, (voornamelijk klaprozen), die op dit moment allemaal in bloei staan. In de bossages langs het pad geven talloze soorten vogels een vrolijk concert. Enkele stationnetjes (of wat daarvan over is) langs de route herinneren ons eraan, dat dit vroeger een spoorlijn was.

Coca

Vooralsnog is het na een paar buien aan het begin van de rit droog gebleven, maar nadat we de Via Verde verlaten hebben krijgen we toch nog een flinke bui op onze pet. De regen belemmert ons helaas ook om het aardige stadje Coca (bekend vanwege een indrukwekkende kasteel) wat uitvoeriger te bekijken.

Storm tegen

Op een saaie, kaarsrechte weg naar Cuéllar steekt er een storm op die ons recht in het gezicht blaast. Bovendien moeten we nog aardig op de pedalen om bij de Albergue te komen die we onderweg hebben geboekt. Want natuurlijk ligt die op het hoogste punt van de stad.

We worden allervriendelijkst ontvangen en krijgen een rondleiding door de eeuwenoude, maar keurig gerestaureerde albergue. We zijn vandaag de enige gasten en krijgen een sleutel van de voordeur, met het verzoek om die morgen bij vertrek in de bus te doen.

Eerst lekker douchen nu, de fietskleding uitwassen en op zoek naar een restaurantje. Immers: “De buitenlucht graaft” (Nescio)

DAG 14: 29 MEI

Cuéllar - Aranda de Duero

79,56 kilometer, 412 hoogtemeters

Een stralende dag! Althans daar ziet het naar uit. Weliswaar wordt er voor vanmiddag onweer voorspeld, maar dat zien we dan wel weer.

Een snel ontbijt in de plaatselijke bar (waar het al een drukte van belang is) en op de pedalen!

Weids landschap

We beginnen met een fijne afdaling. Daarna komen we op een B-weggetje door uitgestrekt akkerland. Prachtig, dit weidse landschap. In de bermen weer een enorme diversiteit aan wilde (bloeiende) planten. De regen van de afgelopen dagen heeft de natuur goed gedaan.

Op zo'n vlak parcours schiet het lekker op. In Peñafiel gunnen we onszelf een lange (koffie)pauze. Op de heuvel nabij dit stadje: een imposant middeleeuws fort.

Duero

Het enige klimmetje halverwege stelt niet veel voor. De namen van de dorpen waar we doorheen komen eindigen allemaal op 'de Duero.' Logisch, want we fietsen door het dal van de Duero, die hier nog een onbeduidend riviertje is, maar bij Porto onder de naam Douro als een machtige rivier uitmondt in de Atlantische Oceaan.

Ook ons einddoel van vandaag ligt aan de Duero. Aranda de Duero is de hoofdstad van het befaamde wijngebied Ribera. Hier perst men wijn uit de tempranillo-druif. Overigens zien we, naarmate we de stad naderen weinig wijnvelden.

Saai

Over de laatste 20 kilometers van de route kunnen we kort zijn. Die gaan over een saaie, kaarsrechte weg. Via een troosteloze industriewijk rijden we de stad binnen.

Het hostel dat we geboekt hebben (Elvira) op Burgo de Osma nr 9 is snel gevonden. Maar...de voordeur zit op slot. G*dverk*t, wat nu? We bellen het nummer van het hostel en krijgen iemand aan de lijn die in het Spaans uitlegt wat we moeten doen. Althans, dat veronderstellen we. Maar helaas: we snappen er niks van. Dan maar eens om raad vragen bij de buurman, een kroegbaas op nummer 7. We begrijpen dat we ons moeten melden op nummer 25. Daar zit een bar/restaurant met de naam Elvira.

Balzaal

Als we daar aankomen staat een vriendelijke baas al klaar om ons te verwelkomen. We krijgen de sleutel van nr 9. Als we nu eerst daar de bagage brengen, dan kunnen we de fietsen parkeren op nr 25. Beetje ingewikkeld allemaal, maar afijn.

Zo gezegd, zo gedaan. De kamer blijkt een balzaal die van alle gemakken is voorzien. Perfect! De boze bui is dus al snel over.

Nu op naar het Plaza Mayor om die Ribera-wijn aan een nader onderzoek te onderwerpen.

DAG 15: 30 MEI

Aranda de Duero - El Burgo de Osma

67,57 kilometer, 462 hoogtemeters

De rit die we vandaag gaan maken valt samen met een etappe van de El Cid route, die ik vorig jaar wegens omstandigheden thuis helaas niet kon afmaken. De route valt ook samen met een toeristische route, de 'Ruta del Vino Ribera del Duero.' Te verwachten valt dus, dat we een fraaie rit gaan maken. En dat klopt. We fietsen door een verstild dal over een rustig weggetje dat aan weerszijden wordt geflankeerd door weelderig begroeide bermen.

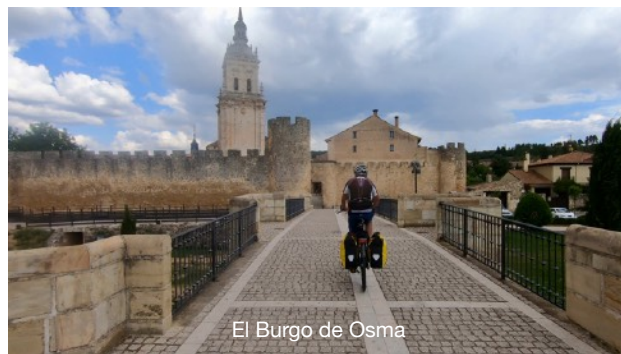
Lekke band

Aan het fietsplezier komt abrupt een eind op het moment dat ik lek rijd. Hebben we verdomme op grind-, keien- en blubberpaden gefietst zonder problemen, fiets je over een prima asfaltweg, rijd je lek! Aan de slag dan maar. Het lek is snel gevonden en geplakt. Zorgvuldig onderzoeken we de buitenband aan binnen- en buitenkant, maar nergens vinden we een doorn, steentje of stukje glas dat het lek veroorzaakt kan hebben. Op hoop van zegen frommelen we de binnenband in de buitenband. En door maar weer.

Ergere dingen

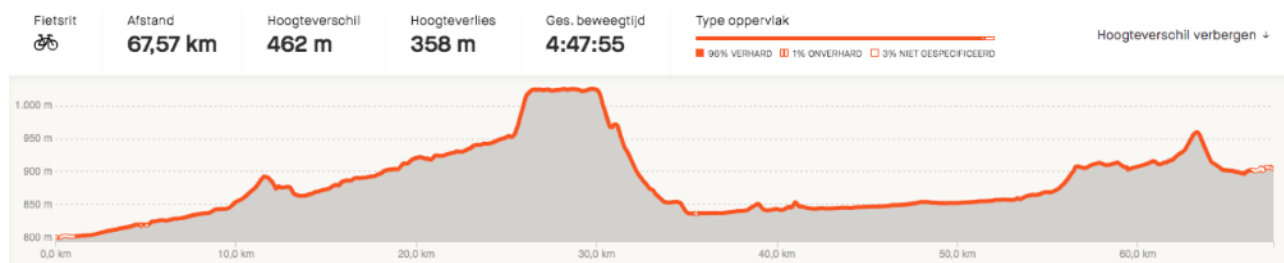
Na circa 20 km is het weer prijs. We moeten een microscopisch klein gaatje over het hoofd hebben gezien want de band is heel langzaam (half)leeg gelopen. Maar nu staan we op een heuvel. In de wind. Zonder teiltje gaat het nooit lukken om dat lek te vinden. Dus zit er niets anders op dan een nieuwe binnenband om te leggen. Wiel eruit, binnenband erin, wiel er weer in en klaar is Kees. Alles bij elkaar toch anderhalf uur oponthoud. Nou ja, er zijn ergere dingen. De BBB bijvoorbeeld, of de oorlog in Oekraïne.

El Burgo de Osma

De etappe verloopt verder voorspoedig. Later dan we hadden gehoopt komen we aan in El Burgo de Osma, een sfeervol middeleeuws stadje met een mooie uur kathedraal en dito Plaza Mayor. In Hospederia El Fielato mogen de fietsen veilig binnen staan en op de kamer valt niks aan te merken.

Het was vandaag lekker zonnig fietsweer, maar vlak voordat we El Burgo de Osma binnenreden brak er een onweer los. Werden we op de valreep toch nog zeiknat. Stabiel weer is het dus niet. In de regen togen we naar een restaurant voor een hapje en een snapje. In de stortregen wandelden we daarna terug naar het hotel.

DAG 16: 31 MEI

El Burgo de Osma - Soria

58 kilometer, 696 hoogtemeters

In de bar waar we een ontbijtje naar binnen werken zien we op TV journaalbeelden van auto's die in Madrid door de straten dobberen. In Midden Spanje is het noodweer, terwijl daar normaal gesproken rond deze tijd de mussen van het dak dienen te vallen. Wie nu nog beweert dat er met het klimaat niks aan de hand is, zoals de volgelingen van de heren Baudet of Van Haga, is echt niet goed snik.

Droog

Voorlopig is het in El Burgo de Osma wel fris, maar droog. Om 8.15 uur fietsen we het stadje uit, terwijl de zon pogingen doet om de mist weg te branden. Een uur later wint de zon het van de mist en kunnen de windstoppertjes in de tas.

We maken een praatje met een Nederlands echtpaar dat ons tegemoet komt. Ze zijn gestart in Nederland en hun einddoel is Lissabon. Op hun Santosfietsen moet het zeker lukken dat doel te bereiken.

Bijna aanrijding

Na een afslag wordt de toch al rustige weg nog rustiger. En fraaier. En waar Bas nog maar net een aanrijding met drie overstekende wild zwijn biggen weet te voorkomen. Via een mooi dennenbos stijgen we geleidelijk naar een hoogte van ca 1000 meter en passeren we enkele gehuchten, waar geen sterveling te bekennen valt. Daarna volgen twee serieuze klimmetjes naar 1180 meter.

Gravelen

Na 40 km gaat de route over in een Via Verde, een gravelpad dat we 36 km kunnen volgen tot aan Soria; geleidelijk dalend, dus dat schiet lekker op. Jawel, gravel-bikers komen tijdens de Ruta Iberica wel aan hun gerief!

Het weer onderweg: een kopie van dat van de afgelopen dagen: 's ochtends fris (ca 12 °C) daarna een paar uur een strakblauwe lucht, die in de loop van de dag geleidelijk betrekt. Rond drie uur ontwikkelt zich een onweersbui, die, als je pech hebt pal boven je hoofd losbarst. Gisteren was dat het geval. Vandaag dreigde dat ook te gebeuren, maar het bleef bij gerommel in de verte en wat gespetter.

Terrasje

Rond vier uur arriveren we bij Hosteria Solar de Tejada, in het centrum van Soria. Staat er doodleuk een bordje op de deur: 'We zijn open vanaf 18:00 uur' Dus zit er niks anders op dan een terrasje te pakken. Wat hebben wij toch een zwaar leven.

No bicyclettes

Om 18:00 uur melden we ons bij het Hosteria, waar de deur nog steeds gesloten is. Als ik bel met de vraag hoe laat we terecht kunnen wordt het gesprek afgebroken. Twintig minuten later komt er een heks aankachelen die meteen begint te krijven: “no bicyclettes”. Nou dan zijn we gauw klaar hier. We annuleren de booking en melden ons bij hostel Alvi op de hoek. Daar zijn wij en onze fietsen wél welkom.

Wolkbreuk

Nadat we opgefrist zijn maken we een wandeling langs de belangrijkste bezienswaardigheden van Soria. Helaas wordt deze verstoord door een wolkbreuk, waarvoor we langer dan strikt noodzakelijk moeten schuilen.

DAG 17: 1 JUNI

Soria - Calahorra

111.46 kilometer, 997 hoogtemeters

We zien best een beetje op tegen de rit van vandaag. Hij is wat langer dan we gewend zijn, de eerste 40 kilometers zullen we moeten klimmen naar een hoogte van 1480 meter, de weersverwachting stemt weinig hoopvol (regen, kou, wind) en van het landschap dat aan ons voorbij zal rollen stellen we ons niet te veel voor. We besluiten vroeg te vertrekken, immers: laat wordt het vanzelf.

Vooralsnog valt het weer wel mee. Het zonnetje laat zich regelmatig zien. De weg is prima, voert door een weids, glooiend landschap en is niet druk.

Meevallers

We passeren het ene gehucht na het andere waar geen mens, laat staan een barretje te bekennen valt. Wel altijd een kerkje, soms zelfs twee!

In de verte doemt een heuvelrug op, waar we overheen zullen moeten. De klim er naartoe is pittig, maar goed te doen. Op 1453 meter bereiken we de Puerta de Oncala

Achter deze 'col' blijkt zich een tweede heuvelrug te verschuilen die ook op onze route ligt. Frustrerend is dat je dan eerst een flink stuk moet afdalen om vervolgens weer aan een klim te beginnen. Nu naar 1490 meter.

Het plezier van de afdaling die daarop volgt wordt helaas bedorven door een harde tegenwind die een koude regen in ons gezicht striemt.

Gelukkig duurt de regenbui niet te lang. Na de cols is het heuvellandschap veranderd in een ruig berglandschap. Prachtig! We dalen nu geleidelijk af door een dal met een riviertje, dat uitmondt in een groot, tot de rand toe gevuld stuwmeer. Aan water dezer dagen geen gebrek in Spanje.

Via Verde

De laatste 36 kilometers gaan over een mooi Via Verde dat zowaar geasfalteerd is! Én licht dalend. Wat een feest! Een kilometer of tien voordat we aankomen in Calahorra fietsen we langs de eerste wijnvelden. We zijn aangekomen in het Rioja wijngebied!

In hotel Ciudad de Calahorra mogen de fietsen op het balkon van onze kamer op de vierde verdieping (😊) worden geparkeerd.

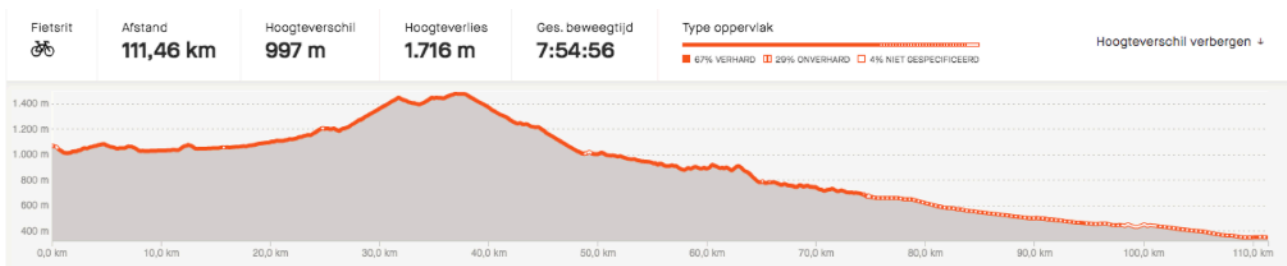
Regelen terugreis

Morgenmiddag hopen we aan te komen in Pamplona, het einddoel van onze reis. Daarna moeten we nog thuis zien te komen.

Rioja wijngebied

Bij het zoeken naar mogelijkheden om per bus en/of trein van Pamplona naar Amsterdam te reizen moeten we constateren, dat het ongeveer 100 keer eenvoudiger is een vliegticket te boeken van Ouagadougou naar Timboektoe dan een treinreis van Pamplona naar Amsterdam. Het wordt de reiziger, die milieubewust wil reizen niet bepaald gemakkelijk gemaakt. Maar uiteindelijk is het gelukt (hopen we). Eerst gaan we zaterdag per bus van Pamplona naar San Sebastian, en van daar met een bus of trein (dat moeten we nog uitzoeken) naar Hendaye. Daar stappen we zondagochtend op de TGV naar Parijs om na een metroritje op Gare du Nord op de trein naar Lille te stappen. Daar aangekomen stappen we over op de Eurostar naar Schiphol waar we om 21:25 aankomen. Pffff...

DAG 18: 2 JUNI

Calahorra - Pamplona

84 kilometer, 936 hoogtemeters

Het lijkt wel of Spanje op deze laatste dag van onze fietsreis iets goed wil maken, want voor het eerst is het nu eens niet akelig fris bij vertrek. De zon schijnt en zorgt voor een aangenaam temperatuurtje. Regen wordt niet verwacht. De eerste 20 kilometer zijn saai, daarna wordt de route interessanter.

Pelgrims

In Puente la Reina, een mooi stadje met een beroemde brug, komen we op bekend terrein. Het is een etappeplaats op de Camino de Santiago, Tijdens [onze fietsreis naar Santiago de Compostela](#) in 2015 kwamen wij hier ook doorheen.

We komen veel pelgrims tegen die de camino wandelend (de meesten strompelend) afleggen.

Natuurlijk wensen we ze allemaal "*buen camino*." Maar zij moeten nog zo'n 700 km voordat ze in Santiago zijn. En wij hoeven nog maar 25 km naar Pamplona. Ha!

Puente la Reina

Pelgrimsherberg

Verrassing

Toch heeft onze route nog een verrassing in petto. Nou ja, niet helemaal, want we hadden al gezien dat we na 60 km fietsen nog een hoogteverschil van bijna 380 meter zullen moeten overwinnen.

Stapvoets fietsen we naar een hoogte van 690 meter. Eenmaal boven is het uitzicht overweldigend. In de verte zien we Pamplona al liggen. Een fijne afdaling is de beloning voor al dat geploeter.

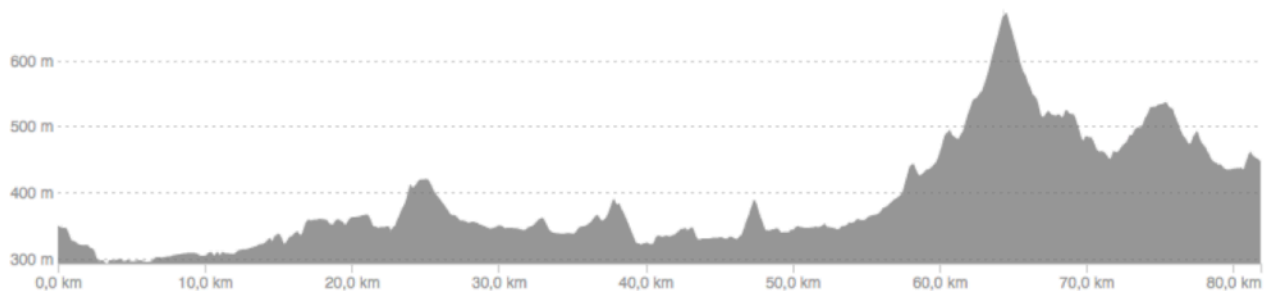
Afscheid van Santos

Rond 16:00 uur komen we aan bij hotel Ibis Style in een voorstadje van Pamplona, waar we de fietsen kunnen achterlaten. Met een beetje weemoed nemen we afscheid van onze trouwe Santos, waarmee we zo veel mooie fietsavonturen hebben beleefd. Zonder technische mankementen. Ze zullen door Camino fietstransport binnen enkele weken worden thuisbezorgd. Een geruststellend idee.

Gepuzzel

Kwamen wij maar zo eenvoudig thuis! Over het gedoe van het boeken van een treinreis had ik het gisteren al. Nu moeten we nog tickets zien te bemachtigen voor een bus naar Irun of Hendaye. Tsjongejongejonge (ik druk me diplomatiek uit) wat is dat een gepuzzel. Lang verhaal kort: we hebben e-tickets voor een bus naar San Sebastian. Eenmaal daar gaan we proberen met de trein in Hendaye te komen. Viva het openbaar vervoer!!!

DAG 19: 3 JUNI

Pamplona - San Sebastian - Hendaye

De bus van Pamplona naar San Sebastian, waarvoor we tickets hebben geboekt vertrekt vanaf het 'estación autobuses' in Pamplona. Als we bij de gelijknamige halte uit de lokale bus stappen is er van een busstation geen spoor te bekennen. Klopt. Bij nadere inspectie blijkt, dat het busstation zich bevindt onder een grasveld ter grootte van tenminste twee voetbalvelden. Er blijken bussen te vertrekken naar zowat alle grote steden in Noord Spanje. Op een scherm zien we dat er om 11:00 uur maar liefst drie Alsa bussen naar San Sebastian vertrekken. Op het ticket is het nummer van onze bus en de nummers van de zitplaatsen aangegeven. De bus vertrekt keurig op tijd en zit ramvol. Goed dat we niet de gok hebben genomen om pas op het laatste moment kaartjes te kopen. Ruim een uur later komen we aan bij het busstation in San Sebastian. Ook ondergronds. Het is er een 'gezellige' drukte, ongeveer zoals op Schiphol op de eerste dag van de bouwvakvakantie. Voor loketten en kaartjesautomaten staan lange rijen. "Er vertrekken hier geen bussen naar Hendaye," maakt een informatiemevrouw ons duidelijk. Ze gebaart naar boven. We begrijpen dat we met een trein moeten. Dus op naar het station. Bas weet de weg. Het station is één grote bouwput en waar je kaartjes kunt kopen voor de trein naar Hendaye is volstrekt onduidelijk. Een geel hesje probeert ons uit te leggen waar we moeten zijn. In ieder geval niet hier, begrijpen we uit het geratel.

Euskotren

Naar een ander station? En hoe komen we daar dan? Nog maar eens een geel hesje aanschieten. Eindelijk iemand die kan uitleggen dat vanaf het station op een plein, tien minuten lopen van hier, ieder half uur een Euskotren vertrekt naar Hendaye. Hoera! De Euskotren blijkt een metro te zijn, die bij wel 20 stations stopt voor we in Hendaye aankomen. Voor het traject Lille – Schiphol airport moeten we op het SNCF station in Hendaye onze tickets nog laten printen. Dat is, omdat Eurostar een andere organisatie is (Fijn, die marktwerking!) Tot onze schrik rollen er 2x3 tickets uit de printer. Blijkt, dat we niet met de Eurostar naar Schiphol gaan, maar dat we,

aangekomen op station Lille Europe moeten overstappen op een lokaal treintje naar Tournai (Doornik) dat vertrekt vanaf station Lilles Flandres. Overstaptijd: bijna een uur. Vervolgens eveneens met een boemeltje vanuit Doornik naar Brussel Midi, om daar na een uur over te stappen op de NS trein Brussel-Schiphol. Diepe zucht...

Op zoek naar hotel

Volgens Booking.com zijn er in de hotels dichtbij het station geen kamers beschikbaar, maar Bas wil wedden van wel. Helaas, de twee dichtstbijzijnde hotels zijn gesloten en het derde is 'complet'. Dus zit er niets anders op dan een wat verder van het station gelegen hotel te boeken. De keus valt op het Campanile hotel, op ongeveer een half uur lopen van het station. Tenminste, als je meteen de goede weg neemt. Wij doen er flink wat langer over....

Morgenochtend om 7:12 uur vertrekt onze trein. Dat wordt dus vroeg opstaan.

Bob den Uijl schreef het boekje "Het reizen vereist sterke zenuwen." Helemaal mee eens. Een dag fietsen is minder vermoeiend.

DAG 20: 4 JUNI

Hendaye - Parijs - Lille - Tournai - Brussel - Rotterdam - Heveadorp

Bij het online boeken van de treinreis moet je al je persoonsgegevens tot in detail invullen maar bij het instappen in de TGV is er niemand die controleert of je wel een geldig kaartje hebt. Poortjes, noch conducteur gezien. La France blijft verbazen!

Terwijl we met een vaartje van 308 km per uur door het Franse land jakkeren heb ik mooi de gelegenheid om een slot aan dit verslag te breien.

Welke was de mooiste?

Wij kunnen terugkijken op een prachtige fietsreis door, wat ons betreft, het ultieme fietsland Spanje. Een vergelijking met de andere fietsreizen die we in Spanje maakten roept de vraag op: welke was de mooiste? De Camino naar Santiago, de Zilverroute, de route naar Andalusië, of toch deze Ruta Iberica? Het antwoord op die vraag moeten we schuldig blijven. Elke reis had zo zijn eigen bekoring, ging door prachtige landschappen en bracht ons in verrassend mooie stadjes. Natuurlijk kun je dat ook allemaal met een auto doen. Maar zoals Ernest Hemingway, die in zijn Franse periode bezeten was van het stalen ros, al wist: "Een landschap ervaar je pas echt op een fiets."

Zonder kleerscheuren

Een dergelijke onderneming is natuurlijk niet zonder risico's. We zijn dan ook blij dat we het er ook deze reis zonder kleerscheuren vanaf gebracht hebben.

Schouderklopje

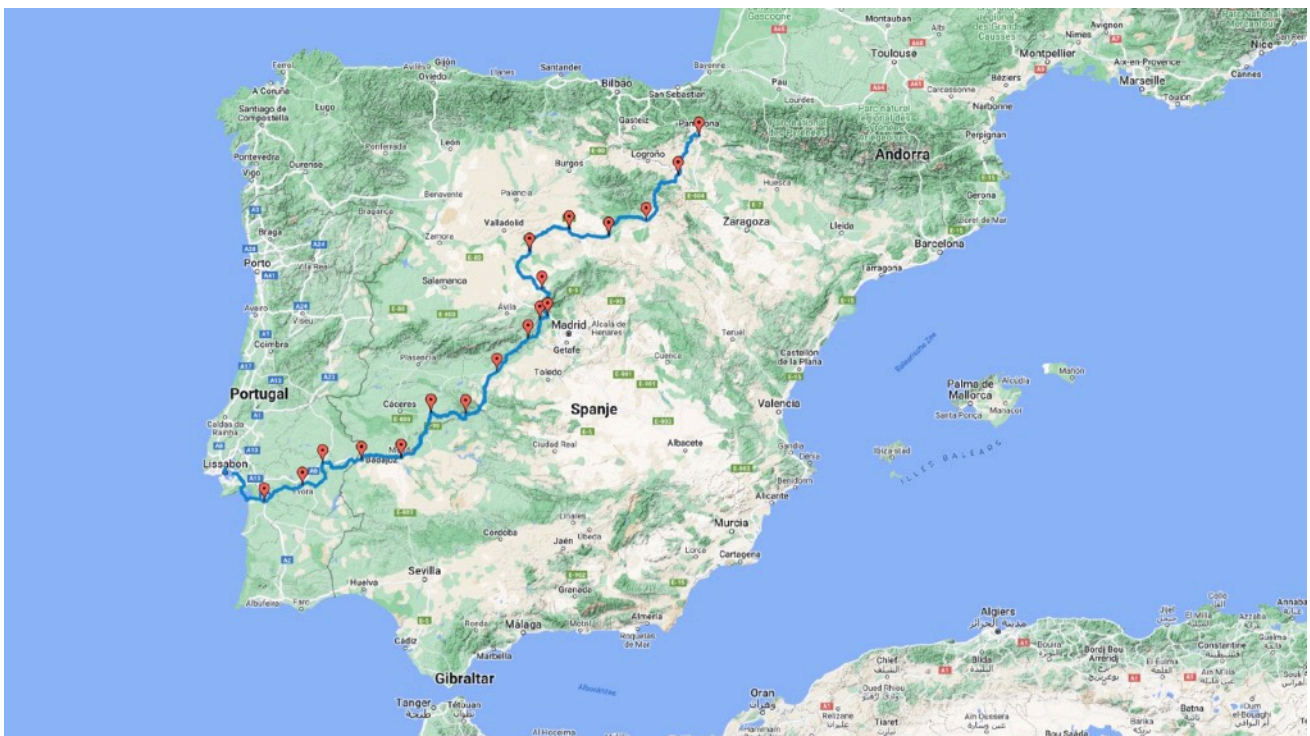
Onze Santosfietsen verdienen een schouderklopje. Ze hebben het af en toe zwaar te verduren gehad, maar gelukkig bleven we bespaard voor technische mankementen. Ja, één keer reden we lek, maar daar kon Santos natuurlijk niks aan doen.

Onze lijfspreuk

We zijn blij dat onze conditie ons nog in staat stelt dit soort reizen te maken. Tegelijkertijd beseffen we wel degelijk dat dat geen vanzelfsprekendheid is. Menige leeftijdgenoot zou ons dit niet nadoen. Voorlopig blijft onze lijfspreuk "Je stopt niet met fietsen als je oud wordt. Je wordt oud zodra je stopt met fietsen!"

Overzicht van de trajecten en info over hotels, hostals, albergues

Traject	Aantal kilometers	Hotel, hostel, albergue	Geboekt via	Prijs
1 Lissabon Airport - Lis'bon Hostel	9,37	Lis'bon Hostel	Booking.com	€ 71,50
2 Lissabon - Alcácar do Sal	103,7	Hotel Ordem de Santiago	Booking.com	€ 64,08
3 Alcácar do Sal - Évora	69,66	Hi Évora Pousada de Juventude	Booking.com	€ 47,55
4 Évora - Estramoz	66,63	Hotel O Godanha	Booking.com	€ 60,00
5 Estramoz - Badajoz	81,65	Hotel Cervantes	Booking.com	€ 55,00
6 Badajoz - San Pedro de Mérida	90,12	Hostal Viñuela	Booking.com	€ 49,00
7 San Pedro de Mérida - Trujillo	83,23	Hostal Hueso	Booking.com	€ 90,30
8 Trujillo - Guadalupe	82,6	Hostal Alfonso XI	Booking.com	€ 50,36
9 Guadalupe - Talavera de la Reina	103,5	B&B Rita Rita	Booking.com	€ 54,90
10 Talavera de la Reina - Cadalso de los Vidrios	64,67	Albergue peregrinos	Ter plaatse via pastoor	€ 10,00
11 Cadalso de los Vidrios - San Lorenzo de Escorial	57,36	Hotel Miranda & Suizo	Booking.com	€ 30,00
12 San Lorenzo de Escorial - Segovia	70,52	Hostal Juan Bravo, geannuleerd vanwege ontbreken fietsenstalling, omgeboekt naar Hotel Sotilla	Booking.com	€ 54,00
13 Segovia - Cuéllar	92,26	Albergue peregrinos	Booking.com	€ 42,00
14 Cuéllar - Aranda de Duero	79,56	Hostal Elvira	Booking.com	€ 61,60
15 Aranda de Duero - El Burgo de Osma	67,57	Hospederia El Fielato	Booking.com	€ 55,00
16 El Burgo de Osma - Soria	77,58	Hosteria Solar de Tejada geannuleerd vanwege ontbreken fietsenstalling. Omgeboekt naar Hostal Alvi	Ter plaatse	€ 59,00
17 Soria - Calahorra	111,46	Hotel Ciudad de Calahorra	Booking.com	€ 76,00
18 Calahorra - Pamplona	84	Hotel Ibis - Style	Booking.com	€ 66,50
19 Pamplona - Hendaye		Hotel Campanile	Ter plaatse	€ 93,98
Totaal	1395,44			€ 1090,77

Met openbaar vervoer van Pamplona naar Nederland

Wij vonden het nogal ingewikkeld om uit te zoeken hoe we vanuit hotel Ibis Style in Pamplona Noain met bus of trein terug naar Nederland konden reizen.

Wie van plan is om dit ook te doen heeft wellicht iets aan de volgende informatie.

Van Pamplona Noain naar Hendaye

Het schijnt mogelijk te zijn om met een bus van Pamplona naar Irun/Hendaye te reizen, vanwaaruit je met een TGV via Parijs naar Nederland kunt. Op internet konden wij daarover echter geen informatie vinden.

Online lukte het wel om via www.alsa.es tickets te boeken voor een (Alsa) bus van Pamplona Estacion Autobuses naar San Sebastian. Na betaling ontvang je e-tickets per e-mail. N.B. dit is een drukke lijn! Regel tickets vooraf.

Dichtbij het Ibis-Style hotel Pamplona/Noain gaat een stadsbus naar Pamplona. Uitstappen bij Estacion autobuses

Ons werd verteld dat je vanuit San Sebastian met 'de' trein naar Irun/Hendaye kunt. Deze 'trein' vertrekt echter niet vanaf het hoofdstation van San Sebastian. Het bleek een METRO-verbinding te zijn tussen San Sebastian en Hendaye. Deze **Euskotren** vertrekt elk half uur vanaf station Amara aan het Plaza Easo, op ongeveer tien minuten lopen vanaf het busstation in San Sebastian.

Van Hendaye naar Schiphol Airport

Op de website van SNCF bleek het niet mogelijk om een ticket te boeken voor het traject Hendaye - Schiphol airport. Na invoeren plaats van vertrek en plaats van bestemming kregen we steeds de melding 'complet', welk tijdstip we ook invoerden.

Hendaye - Parijs Montparnasse

Wél bleek het mogelijk online een ticket te boeken voor de TGV van Hendaye naar Parijs Montparnasse en vervolgens ook voor het traject Parijs Gare du Nord naar Lille. Het handigst gaat dat via de app SNCF connect.

E-tickets daarvoor ontvang je per e-mail en komen ook in de app.

In de TGV naar Parijs zijn tickets voor de Metro van Montparnasse naar Gare du Nord verkrijgbaar bij de bar.

Parijs Gare du Nord - Lille Europe

Houdt tijdens het reserveren van een ticket van Parijs Gare du Nord naar Lille rekening met een reistijd van zuid naar noord Parijs van minstens een uur.

Lille Flandres - Schiphol airport

Ook kun je via de app SNCF een ticket boeken voor het traject Lille - Schiphol Airport. Je ontvangt een bevestiging na betaling maar de tickets ontvang je NIET per e-mail. Je moet ze op een SNCF station laten printen.

Wij veronderstelden dat we per Eurostar of Thalys naar Nederland zouden reizen, maar dat bleek niet het geval.

Je komt per OUI TGV aan op station **Lille Europe**. Op een ander station, **Lille Flandres**, op circa tien minuten lopen van Lille Europe, vertrekt de trein naar Nederland. Dat is geen rechtstreekse verbinding.

Vanuit Lille Flandres ga je eerst naar Tournai (Doornik). Na een overstaptijd van ca 30 minuten neem je de trein naar Brussel Midi. Ten slotte neem je na een overstaptijd van ongeveer een uur de NS trein van Brussel Midi naar Schiphol. Deze stopt in Roosendaal, Breda, en Rotterdam en eindigt op Schiphol Airport.

Totale kosten: €212

Samengevat: vliegen is aanzienlijk minder omslachtig en goedkoper!